

Womhaj Bóh!

Czytło 20.
19. meje.

Łétnik 5.
1895.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy sobotu w Smolerjez knihičiszcjetni w Budyšinje a łu tam dostacź sa štwórtlétnu pschedplatu 40 mp.

Moqate.

Łut. 11, 9: Prošcźe a wam budźe date.

Schtóž móže ło wschón s wutrobu ł Bohu modlicź, tajkemu człowjekej je, jako měl w swojej horsczi klucź do njeješ, so mohł šebi s nim tu Božu komorku wot-tańnyć, w kotrejž ma Bóh swoje krašne dary a dobroty šakowane. Ale jenicźki tajki móže ło se wschej wutrobu ł Bohu modlicź, kiž ma do njeho žiwu wěru. Tajkule swoju wěru pak šebi człowjek s kóždej swojej nowej modlitwu s nowa pošylni. To tebi njeje do wole date, hać ło sechzesch modlicź abo niž, ně, Bóh je kóždemu pichitašal, so dyrbi ło ł njemu modlicź. Ty pak dyrbiš šebi wscho wot njeho wuprošycź, šcťož sa swoje sežiwjenje potrebaš, ale wuproš šebi wscho to wot njeho s džěcźazym dowěrjenjom.

Našch luby šbóžnik pak naš tež wschěch napomina, so dyrbjeli ło modlicź. Wón nam praji: „Prošcźe a wam budźe date.“ S tym chze či wón tole na wutrobu položicź: Luby, ty wěš, so šym ja s njeješ na tónle šwět pschischol, so mohł waš powucicź a waš wschěch do šbóžnosće dowješcź. Dokelž mam waš wschěch s wutrobu lubo, a ło sa wašche czakne a wěcźne šbože štaram, wěm wjele lěpje, dnžli wy wschitzy šami, šcťo je wam wužitne, nušne a trěbne. Duž wšmicze šebi wschitzy wscho do wutroby, šcťož wam praju a šasam: Modlcze ło ł Bohu, njesthomdźce ženje žadyn džen to czinicź. Mój Wótž pak chze waš s wutrobu rady wušlyšcēc, jeli wy pschindžecze jeho wo něcžo prošycź.

Šny ło hdy pschecźimo Bohu a jeho šwjatym šasnjam pscheschol, pschindžesch pak ponižny, pošutny, wěrjazy se šwojej nutrnej modlitwu ł njemu, tehdy ło twoja duscha, kiž bě ło wot Boha šdalila, s nowa s nim šjenoczi, wón pak s njej.

Tak husto, kaž ło ł Bohu pomodlišch, wuprajish se wschěm twojim modlenjom: Ja wěm, so nam Bóh wschě našche dary a kubla dawa, duž šebi je wot njeho wuprošchu; wón je tón najmudrišchi, najšylwišchi, je našcha šhowanka, našch najlěpšchi wupomhač, našch jenicźki wušbožer sa našchu wbohu duschu. Tu czěscź, kažkaž Bohu šamemu šluscha, chzu ja jemu dacź, duž pschindu ł njemu kaž džěcžo ł swojemu naněj a prošchu jeho, so njecha mi po mojej šaklužbje dacź, ale po swojej dobrocźiwosći, dokelž ja žane prawo nimam, šebi něšcťo wot njeho wužadacź.

Schtóž ło s tajkej myšlu ł Bohu modli, tajki jeho podarmo njeprošy. Kaž ma dobry nan woczi, wušchi a wutrobu sa wschě proštwy šwojeho džěscza, tak ma twój Bóh tež sa tebe woczi, wušchi a wutrobu wotewrjenu. Š njemu nimašch žadyn daloki pucź, kaž něchtónžkuliz njewěriny šebi myšli, abo wupraji. Bóh njeje žadyn Bóh, kiž by ło wo swoje džěczi njestarał, wón tež nihdy ženje tak njecźini, kaž něchtónžkuliz wošebny, kiž swoje durje šawrje, hdyž wohlada, so něcťo s proštwu ł njemu czěhnje. Ně, Bóh ma swoje durje sa tebe špochi šwotewrjane. Něchtónžkuliz či praji, hdyž ł njemu s proštwu pschindžesch: „Nětkle šhwile nimam, ale mam wažnišche wězy wucźinicź.“ Takle Bóh s tobu njecźini.

Wón tebe je s wójimi słowami njesjebje, ale czi s woje dary wudari. Duż modl so k njemu. Mało so modliš, a s tym mało dostanjesch. Wjele so modliš, a s tym wjele dostanjesch; tež so boby s wójateho Duchu, jeli sibi jeho wuprosjšesch.

Luby Snježe Božo! Twój luby Syn je nam prajil, so s mēmny s hroblu k tebi pschiciz a so tebi bližiciz. Duż tež tebi bližim, dokelz je naš wón na to potasał a prosimny cze, so chyzl nam, kiž my do jeho sasklužby wēriny a so na nju spuschizam, twojeho s wójateho Duchu dacz, so móhl naš tón wuswjecziciz, wucziciz. Nadať nam s hnadu, s chtož je nam sa tutón czať a junu sa wecznošč trebne. Samjeť.

Na Bože spěcze.

Luk. 24, 50: Jesuś wuwjedze jich do Bethanije, a posbže s wojej ruzi a požohnowa jich.

Dženka so saso s nowa se s wójim duchom na woliowu horu pschepadimny, na to same mēsto, na kotrymž so našeho sbōžnikowe czeke cželne a duchowne czerpienje sapocza. Sowle je wón tschepjetaty a dyrkotaty na s woje wobliczo panyl, jowle je jemu krawawy pōt s woblicza padał, jowle bē wón poslušny do s mjerce. — Alle runje na tymle mēscze so nam jeho dotal sapotajena krašnošč s jewi. Sowle wohladamy, so, s chtož Bohu wscho da, wjele stow k rōcz wjazy sa wscho to dostanje, s chtož bē Bohu sa wopor pschinjeť.

Sowle bē naš s bōžnik wschōn pschekrašnjeny. My pať so s tym troschtujemy, so na tym samym mēscze, hdžež mējachmy s ani tež nēschto pscheczerpicz, a hdžež horze sulsy wuronichmy, nēhdny dopōsnajemy, so dyrbja nam wschē wēzy k lēpschemu s klužiciz.

Jako naš luby s bōžnik jowle s wójich wuczomnikow wopuschczi, njeje ani wón platal a žaloscizil, ani woni. Wōn njeje wschēch s wójich wyschroczenyh na semi sawostajil, nē, jich požohnu jo je wōn wot nich cžahnyl, wōn, tutōn wulki krašny Snjes. Wōn wošta pschi nich se s wójim duchom, a to jako tōn, kiž ma mōz w njebjesch a na semi.

A lēdy bē tōn Snjes s wójim wuczomnikam s woczow, stejeschtaj tam jim s bōfa dwaj Božej jandželaj, kotrajž jim troscht pschinjeťeschtaj a jich s wjeťeliťschtaj. Nētkle woni wschitzu wjedzichu, so tōn Bohu k prawizy s edzi, kiž je jich pscheczel a jich bratr. Nētkle wjedzichu, so tōn, kiž je w njebju, se s wojej lubosczi a se s wójim s wētłom wschu semju napjelni. Woni mējachu wschitzu jeniczk tu starosc: Kac budžemy mōz jemu k cžesczi žiwi bycz, a kac budžemy so mōz se s wójim žiwjenjom, skutkom a czerpienjōm jako jeho žiwi s wēdkojo wopokasowacz?

A wo to dyrbimny sibi wschitzu sami hichcze dženka s woju starosc cžinicz. — Našch Snjes je se semje woteschol. Niczo s woje sachodne nam tu njeje sawostajil, ale tola tu jene wot njeho mamy. My mamy tu psched s bobu jeho s lowo, jeho žiwjenje. Jeho wuczomniży, kiž bēchu s nim žiwi, s u nam jeho, jeho skutki, jeho myśle kac rjenje wopisali, so wschitzu wēmny, kac je wōn myśle mēl, s chto sibi wot naš žada, s chto chze do naš sapłodziciz, a hdže chze naš junu wschēch dowjescz. Haj tole wschitko kac se samymaj woczomaj psched s bobu widžimny. O duż cžesczmy tuteho s wójeho do njebjesch powyscheneho s bōžnika wschitzu s tym, so so sa nim podamy, sa nim s hodžimny, a so byli wschitzu po jeho s lōwje žiwi. Kōždy wērny s chesczijan budž s wójemu s bōžnikowej podomny.

Budž žiwy, so cze wōn se s wójimaj rukomaj požohnuje, dac so wot jeho ducha a wot jeho luboscze cžericz, pschipowjedaj wschudžom a na kōždym mēscze te wulke rjane pocžinki teho, kiž je tebe lubowal, haj s rjedž tuteho njedobrehu a rostisaneho s wēta wopokaz kōždemu, so je nēschto s bōžne a wobsbožaze, hdž mōžesch a s mēsch s wójemu s bōžnikowej se wschēj wutrobu pokornje, ponižnje a s wjeťelom žiwy bycz. — Haj tajzyle chzemy wschitzu bycz, — tole chzemy sibi bjes s bobu dženka na Božim spěczi s lubicz.

O Khrisťcze ty,
Kiž ty mi s u
Tōn našlēschi s am tudy.
Ach cžehi nje wschat
Sa tobu kac,
So s wētłom mēl ja s hudy.

Cžehi sa s bobu,
Duż pobēhnu,
S sej pytam twoje rany,
Hdžež budže nēť
Twōj strowy mēd
Wschēj hnady namafany.

Wērnošč biblije, s s tana pschecziwo jeje nje pscheczelam.

(Pofracžowanje.)

Na wjetichi džiwo s chesczijasneje wērny

kōždy s chesczijan pschi s wójim wobroczenju nashoni. Kac so to s jnym dobom stanje, kac pola s wōla, pať po nēczim. Alle wumōžazu mōz Božu, kotraj wot Jesuśa, kac s bōž jeho w historiji psched s bobu widžimny, wulhadža, kōždy s chesczijan nashoni. My pať wēmny, so Bōh njeje Bōh morwych, my mamy po tajtim w tej hnadze Božej, kotruž psches ewangelij nashonimny, tu wētosciz, so je Jesuś žiwy. Potom pať pschicizim njeje, so nje dyrbjeli ježenjam wēricz, kac je na tschizim dnju s rowa stanl. Wschitke wuladowanje, so s u so wuczomniży jenož s jebali, abo so je Jesuś jenož po s daczu morwy byl, s u kac džiwo a halle prawje njesroschitlwe, so s nimi niczo sapoczeč nje mōžemny. Jeho mōžemny wēiczi bycz, so s u czi s arisēsizy pschi s wójim hōrkim nje pscheczelstwe a pschi s wojej mozy wschitke s rēdki nalōžili, so bychu wērny do horjestacza podteptali. (Matth. 28, 11—15). Sdy by so tam nēschto „wujasnicz“ dalo, bychu woni to wēscze cžinili. — To pať byla tež sama džiwo s chca wēz, kotraj by našchemu cžuczu napichcziwo stala, so Bōh tōn Snjes dyrbjal we wutrobach wuczomnikow do byczērstu wērny do jich žiweho s bōžnika psches s jebanje abo s amosjebanje s k wēscziciz. s wōl praji: „My bychmy byli namafani s chchni s wēdkojo Boži, so s my pschecziwo Bohu s wēdžili, so wōn Khrisťuśa je s budžil, kotrehōž wōn njeje s budžil.“

S chtož so bōjskej mozy wērnoščje podda, kotruž ma Jesuś dženka hichcze nad kōždej wutrobu, kotraj so jemu se samyślom njesamnje, tōn tež powjescze s cženikow wot hodowneje historije kac k horjestaczu a k nje sjustpiczu k pschisporjenju s wojeje wērny cžita, pschezo saso so s lūbje do nich nuts pomysli a s nich wufnje, runjež jemu hichcze wschitko jenotlwe s asne njeje.

Dokelz so wo horjestaczu rēczi, hichcze pschispomnju, so sibi na cželne horjestacze myślicz nje s mēmny. s wras w našim wērny wusnaczu:

„horjestawanje teho cžēla“

so huśto wopať sroschmi, njeje pať, kac Luther derje wulkaduje a kac so drje w schuli a w pacžerkeje wuczbe pschezo saso praji, kac myślene. Biblija praji, so cželne žiwjenje w horjestaczu nje placzi, Matth. 22, 30: „Woni budža jako jandželjo Boži“; 1. Kor. 15, 50: „Cžēlo a frej nje mōžetej Bože kralestwo herbowacz“; Jana 6, 63: „Cžēlo niczo nje pomha.“ Kac po powjesczach s cženikow horjestanjene cžēlo Jesuśowe njeje na wētly blak s wjasane a wobnjesowane. Wone je duchowna a pschekrašnjena wośboba, ale s tym hichcze njeje žana s cžen, ale woprawdžite „žiwjenje“ a s wjate piśmo tež s prawom wo cžēlu horjestacza, 1. Kor. 15, rēczi, jeno so to cžēlo se sachodneho nje wōstjei, ale so je pschekrašnjene cžēlo.

S chtož so po tajtim s wjeticha pschecziwo horjestaczu praji, wēz s amny njetrjechi. Na pschitklad s klychich huśto: hdž so cžlowjekej noha wotrēsneje a nēhdže s hrijeba a wōn so s am druhdže pohrijeba, s chto budže s nim pschi horjestaczu? Abo hdž je so s bōstnikowej hłowa wotčala atd. Kac nje bychu hižo sa 100 lēt wschitke cžēla proch a popjel byle, kotruž pschi s kladnosczzi do powētra so rostunje. Alle tōn, kiž je nje bjo a semju s tworil a lētne wjele stow cžłōwskich cžēlom rjenje wuhotuje, psched kotrehōž wobliczu budžetej nje bjo a semja s ahinycz, so by jej nowe s cžinil, temu wotrēsijene nohi atd. drje wjele prózy nacžinicz nje budža. Sdyž je Bōh dokonjal, naš psches Jesuśa s hřēsčneho ipanja s budžiciz k duchownemu žiwjenju, potom tež psches teho s ameho Jesuśa to s wonkowne dokonja, nje mizy cželne horjestacze se s mjerneje nozy. Madrōbnishe mōže kōždy s am cžitacz 1 Kor. 15, 35—58.

S tym s my na polo biblije stupili, pschecziwo kotremuž so wōsēbje wot nje pscheczelow wōjuje — na polo džiwo. Wo nich pschichodnje. (Pofracžowanje.)

Jenož hichcze juntrōcz!

1. Na s amotnym pohrijebnischczi pschi lēžu je nowy row. Mało wuskhujenyh wēnzow na nim lēzi. Pschi tym rowje steji nuž; wōn je hichcze mladny. Kobluk, s klnja a cžrije s u saproschene. Wērny jemu na s hribjecze wisa. Wōn so s dalokého pucžowanja wrōczi. Wōdže! Psched tydženjom s u tudy s wērny macžernu wutrobu s howali. Kac bēsche sibi jara po s myje w dalokěj zisbje

žadala! kak bēšche jehō nutrnje prošycē dala: „Bój tola, pój te mni! Za chzu tebi wodacē, runjež by mi wutrobu stamał je swojej slej myšlu!“

„Tak slē njebudže“, bēšche bebi wón myšlil. Nētł tu stejescze, pošdže! Duž by wšchón jastróži. Wón by dopomni, so bēšche wona ta jenicžka wutroba byla, kotraž bēšche jehō po wšchēm šwēcže lubowala. Wón na kolena padny. „Ach, to bym ja šawinowal! Maczi, maczi, by mi wodała? Ach so móhl tebi hišcže junkrócē do woczow pohladacē, hišcže junkrócē twój hlób šlyšhecē, ach so móhla ani ty hišcže junkrócē twōju ruku na głowu položicē, kaž by mi džěcžu cžinila. Ženož hišcže junkrócē!“

2. Tam leži młody muž na šmjertnym ložu — šmjereži bliško. Wón to wē. „To bēšche po tajkim žyłe žiwjenje!“ praji wón; „mēsto dolhich lēt — krótke dny! mēsto cžescže — haniba a šmēch! mēsto mēra a radošcže — njemēr wutroby a hórke roškacže! mēsto šwētneho wješela, kotrež mi lubichu — šhorocē a bolocže! mēsto pšhecželnošcže a šwērnošcže ludži — bym wopušcženy a jastorcženy! A šchtó je to šawinowal? Ach, šnježe, njendž so mnu do šudženja! Ach so bych jenož hišcže junkrócē stromy byl, hišcže junkrócē! Kak by cžiscže hinał bylo i mojim žiwjenjom!“ Pošdže!

3. W Amerikanski dalokich lēšach džēla w pocže swojeho woblicža muž je žonu a džěcžimi. Pšched lētami bēšche i wótzneho fraja wuczahnył, bēšche swoje kubleschko pšchedal, so by tu „lěpšche šbože“ pntal. Bēšche jo namatal? „To je po tajkim šbožowna Amerika, woczafany paradis! Žana wješna žyrkwicžka, žadny šynł šwonow hižo pšches lēta, žane šlowo w macžernej rēcži, žadny rjany šhērlyšch! žadny šwērny pšhecžel a šušod! žana šchula ja džěcži! Kaž džiwje wone wotroštu! Najmłódsche je hižo tšī lēta stare a hišcže njěšcžene! a kak byla wutroba šama pšchezo próšdnjšcha a šhudjšcha! O mój Božo, šchtó bym bebi tola myšlil! Hišcže junkrócē, jenož junkrócē hišcže do wótzneje wšy, do lubeje žyrkwicžki, do stareje šhěžki. Ženož hišcže junkrócē!“

4. Ša wofnom w jastwje stejī starý muž. Wón do jastwoweho dwora dele hlada. Džěcži nahladowarja tam i popami, i kamuščkami, i rózicžkami hrajkaja, kaž to džěcži cžinija. Macž jim šwacžinu nješe, jene po druhim na ruzy wošnje, je majka a hubkuje. Šórke šyly by jatemu po lizach ronja. „Tajše džěcžo bēšche tež ty. A kak nētł? 25 lēt hižo w tej džěrje a tak hacē k šmjercži! Ach ta nješbožowna žadošcžiwocē, to nješbožowne wutšćenje, kotrež wbohemu hajnikěj žiwjenje rubi a mi moje žyłe šbože. Wrocē by šašo, šbožowny cžašo mojeho džěcžatstwa. Hišcže junkrócē chzyl džěcžo bycē. Ženož junkrócē hišcže!“

Luby cžitario, nješby tež hižo wot nētajšeho cžłowjeka šlyšchal: Ženož hišcže junkrócē! To njetrjeba šhubjenty byn a mordat w jastwje bycē. Abó nješby ty to šam hižo prajil abó i najmjějšcha šacžul: „Ženož hišcže junkrócē daj by mi twōjimaj woczomaj šwēcžicē, daj mi twój hlób šlyšhecē jenicžki krocē.“ A bēšche pošdže: wócžko bēšche by šandželiko, luby hlób na pšchezo wotmjelknył. Ale jene pšchegu ja tebi a mi tež, so njebychmoj junu italoj pšchi šamknjenych durjach, niž kaž tam wbohi jaty šady nich, ale pšched nimi a — so njebychmy wolacē dyrbjeli: šnježe, šnježe! jenož hišcže junkrócē wotewr durje k wēcžnemu žiwjenju! a nam by wotmolwjenje doštalo: Pošdže! Ša waš nješnaju!

Cžin prawo a njeboj by nifoho.

W mēstacžku šedžachu nētōši pšchi šarancžku piwa w šorcžnje. Nēcž na šchescžijanštwō a na šchescžijanštu žyrkej pšchindže. Tajki kusť adwokaty abó agenta, kotryž ludži swojeho wužitka dla na šforženje wabješche, wjele wo rošjašnjenu powjedášche a by hordy wušna, so do mēžeho njewēri. Ša najwjšchšchu swoju šašadu wupraji: „Cžin prawo a njeboj by nifoho!“ Wšchitko druge ja popjaze blady wudawášche. Šako by jehō woprašchachu, hacē tež pšchezo prawo cžini, wón wotmolwi: „Ša chzu teho widžecē, kiž mi napšhecžiwne dopokafa.“ Duž bur štaže a wupraji: „Šadle džēška je mje tōn knješ prawje šjebal, šalle runje je waš prawje wobelhal a po šdacžu je tež džēška hižo by prawje natutkal; tak wón wšchitko prawje cžini a by pšchi tym ani Boha, ani cžłowjekow njeboji.“ To bēšche dobre prajenje. Bur wotědže, agenta wšchón jastróženy šedžješche, drugi by jemu šmējachu a duž mējšche ja najlěpšche, by i prócha mēcž.

Šlote jabluka w šlēbornej šchli.

Wuprajenja našcheho nješapomniteho šhěžora Wylema I.

1. To je nabožina šesom šhryšta, kotrež, kajluž ju w našchich šwjatych pišmach nadešdu, pšchibłōšuju a w kotrež stajnje šwētlo ja mój rošom, mōž k dopjelnjenu mojich pšchibłōšnosčow a k roščenju w dobrym, trošcht ja moju wutrobu we wšchēm nješbožu našcheho žiwjenja pntacē chzu... Wšchitko, šchtōž mam, i wótzowšleje ruki mojeho Boha pšchindže; teho dla chzu jo i ponižnej a džakownej wutrobu pšchijecē a wužiwacē... Žiwa wēra do šesuka je šaložk praweho šchescžijanštwā. — Tu wēru ja mam; ja by jeje jako najdžóšcheho kubla wješelu. Žemu mam by džakowacē ja šwoje šbože w cžapnošcži a wēcžnošcži... Wóh budže mi pomhacē, so bych jako šchescžijan živy byl a wumrjel.

Prnyž Wylem,

džēn jehō šonfirmazije w šapalžy šralowšchego hrodu w Charlottenburgu, 8. junija 1815.

2. Mój wječhowški šchtant dyrbi mje pšchezo na wjetšche pšchibłōšnosčez, kotrež mi nakladže, na wjetšche próžy, kotrež bebi wote mije žada, a na wjetšche špntowanje, i kotrymiž mam by bēdžicē, dopomnicē... Ša ženje šabyčē njecham, so je wječh tež cžłowjek, pšched Bohom šamy cžłowjek a so ma i najnižšchim w ludu jenał šwoje šempšchindženje, šlabošč cžłowjeku a wšchitke potrebnošcže, so by te šakonje, kotrež ja druhich placža, tež jemu date a so budže, kaž drugi, junu wo šwojim šadžerženju šudženy. — Moje možy šlyšchega šwētej, wótznemu krajej.

Žiwjenške šašady,

wot prnyža Wylema na dnju jehō šonfirmazije napišane.

3. Ty by moje doměrjenje, moja nadžija wot młodošcže šem. Še wērje je nadžija... Šola Boha je moje šbože, moja cžescē, škala mojeje šylnošcže.

Še šlowa je šhěžor Wylem I. šam do woltarnej biblije ewangeliške šapalki w Gašteinje šapilal, kotraž bu džēn 6. julija 1872 pošwjecžena.

4. Lubi knježa, wopomnicže moje hešło: Šraleštwō wot Božej huady, twjerde by džerženje šakonja, šwērnošč luda a dobrego wóšta, prawdošč, šprawnošč, doměrjenje, bohobojašnosč.

Šral Wylem,

džēn 5. junija 1861 pšchi wotewrjenju šejma.

5. Šeho dla bym ja kōnu doštal, ju i Božeho blida wšal a na moju głowu šajil, so bych ju w ponižnošcži nošyl, dokelž je mi ju Wóh špožčil.

Šral Wylem,

džēn 22. oktobra 1861 po šwojim kōnowanju.

(Šotracžowanje.)

Mošhlad w našchim cžašu.

Wjele mēšacžne džēlo na šhěžorštwownym šejnje je, kaž hižo hušto, po šdacžu podarmo bylo. šnježerstwowa pšchedłoha ja šakon pšchecžiwō powrótej je wotpokafana. Šajki to kōnz wošnje, jenož Wóh šam wē. Ale domēriny by Bohu a špuschčamy by na njeho, so budže nam jehō pomoz kaž najhušcžjšcho, tehdy najbližjšcha, hdyž budže nija najwjetšcha.

Modlitwa jeneje maczerje.

Pšched tōjšchto lētami ščelešche jedny muž, kiž nētł ewangeliōn přēduje, list na šwoju macž, w kotrymž jej šobudžēšche, so je by nētł škōncžnje wěrjazy šchescžijan ščinił. Ša žyly šchulski cžaš bēšche liwki byl, ale nētł, hđžēž na univeršcže študowášche, šapocža na šhryštuša šwoju nadžiju štajicē a jemu by domērícž. Šak pišášche swojej macžeri a pšchšpomni, so je pošleni cžaš swojeho žiwjenja bebi rošpominajo, jemu pšchezo a pšchezo šašo ta myšl pšchishčla, so budže hišcže na klētzy štacē abó pohanam přēdowacē.

Šeho macž tutōn list došlawšchi, by hnydom na pučžowanje k njemu poda. Šol hodžinki njebēšchaj hišcže hromadže byloj, dha macž šwojemu šynej šlēdowaze powjedášche: „Pšched šnana 20 lētami bēchu nētōtre wěrjaze žony i wošady by šjednocžile, so bych ju jenemu mišionarej wšchelake wēžy pošlale, kotrež móhl pšchi šwojim džēle a ja šwoju malu šchescžijanštu wošadu trjebacē. Šamna macž bēšche nēšchto wot džěcžazēje drašty swojeho šyna pšchipožžila a bēšche papjerku pšchipožžila, na kotrež mišionara prošchēšche, so by šwoje modlitwy i jejnymi šjednocžil, so by tōu hólž, kotrehož bēšche ta drašta byla, prawy wěrjazy šchescžijan byl,

haj, jo bmeł junu služobnik ewangeliona bycz. Tamny byn je nětko stary muž, ale wón wě a praji, so ma so sa wschitko, schtož je, modlitwam swojeje maczerje dżakowacz, kiž by jeho stajnje wobdale a wón so nadzije, so budze wěru dżeržecz, doniž ju sažo wohlada wot woblicza k wobliczu.

Najhlubšja srudoba.

„Duby mužo“, praji žona k mužej, „ty tajki wschón srudny hladajše, so mje wutroba saboli. Budž stroschtny! Starošče, kotrež nětk nad nami leža, by kaž zušy, čěmy lěš, psches kotryž dyrbiny w nozy hieč. Lěš ma kónz a nóz tež.“

„Ach, to njeběše“, wotmolwi muž. „Moja srudoba hlubje dżěše a něšto druge mje hnuješče. Ach, hdy by wutroba jeho woprawdže šhubila! Hdy by Knjes Khrystuš wjazy moje žiwjenje njebyl! Hdy by mi wjazy to njebyl, schtož je w seženjach! Hdy by wón Bóh njebyl! Hdy bych so kam šjebal! Bóh wodaj mi moje słowa! Hdy bychy čzi runje tajzy sbožowni byli, kotřiž do njeho njewěrja a jeho nimaja! Hdy bychy wščeje wězy mudrišči byli a wěrnosći blišči! Hdy by najswěrnišči pscheczeli i mojeje wutroby so šhubil! A to by mi tola bylo, kaž by so mi wutroba šady njeho šlamala. Stara wutroba by so se starej wěru šlamala.“

Duž jemu žona ruzy na ramjo položi, hnta na njeho pohladny a praji: „A pschi tym je wón tebi tak blisko, kaž běše Marji pschi rowje blisko, jako wona sdychowasche: „Woni by mojego Knjesa přecž wsali.“ A wón ja tebe proby, so twoja wěra nje-pschestala. A pschi tym wostanje dżeczaza jednora wěra najwjščicha mudrosč a pösnače a najwjščiche sbože, po kotrymž móže žebi čłowjek žadacz a kotrež móže dozpicž. A pschi tym wostanje našy Knjes Khrystuš tón, kotremuž je data wschitka móg w njebjěšach a na jemi.“

Džěščowa lubošč.

W domje samtarja Handrija knježesche hlubota srudoba; swěrna mandželska a macž swojich njedorosčenych dżěči běše wumrjela; psched někotrymi dnjemi bu s njelicžonnymi bylsami do klina semje šhowana. Nětko běše žarowazym jich dom tak prošny, wschudžom jemrjeta pobrachowasche, a jako so ras k blidej šy-dachu, dha drje najstarschemu dżěšču, wóžom lět staremu hólzei, prawje čěžko na wutrobu padže, tak wjele běše šhubil. Wón běše pschezo pola njeje šydał. Sejne město běše nětko prošne. W swojej i nowa wotučzenej bolosčzi wón sawola: „Maczi, maczi, pój tola!“ Wona njemóžesche pschiučž, ale žohnujo i njebjěš na swojeho lubušča pohlada a wuliwasche wotšchewjazy trošcht do jeho srudženeje wutroby.

24 lět běchu so minyše, i hólčezza bē muž. Wón běše so maschymtwarštwu pschewobročil, a jastupi, jako bē na wjazorych městnach dželal, do jeneje wulkeje, po wschēm swěče snateje fabriki. Wón mějesche ja tutu fabriku pucžowacz; tež we wukraju mějesche činič a po něčim wopyta nimale wschitke džěle swěta. Jako so domoj wróči a dlěžšči čzaš w domišnje pschewywasche, dha wjedžesche wjele powjedacz a kóždy jemu rad pschipošluchasche. S jeho powjedanjow pak so swěčesche dżeczaza pobožnosč, pschetož husto wo tym rěčesche, so je so modlit, so je w usy Boha wo pomoz prošyl a so je, hdyž běše wumoženy a jemu so derje wjedžesche, swojemu milemu pomoznikaj so dżakowal. Dha bu ras prašchany, na kajke waschuje je žebi w ropoče swěta, we wschelafich špytowanjach a wabjenjach k slému swoju pobožnu myšl šdžeržal. Wón wotmolwi: „Schtož so njemodli, njeje hódny, so šchewěžijan rěča“, a „schtož so swojeje pschiplušchowsče, so modlicž, hašbuje, tón so hašbuje, Boži pscheczeli byč. So bym móg namakał, po prawym pucžu šhodžič, wo kotrymž bym w schuli a žytwi šlyšchal, to mam so ja modlenju a horzej lubošči k mojej maczeri dżakowacz. Hdyž hrěch mje wabjesche a ja w strasche bēch, panycž, špominach na moju semrjetu macž a mi potom běše, jako by wona warnujo porst šbēhnyla a prajila: „Njehrěš!“ Tak wostach wobarnowanaj a dżakowach so swojemu Bohu. Lubošč k mojej maczeri běše tón schtit, kiž mje pošylni, wschitkim špyto-wanjam napscheczowo štačž a tak dyrbi, teho so ja nadzjam, i Božej pomozu wostacz hačž do mojeje šnjercže.“

Tak rěčesche tón muž a šbžna wješelosč i jeho woblicza so swěčesche.

Na swjatej, horzej lubošči dżěči k swojimaj staršchimaj wotpocžuje wulke žohnowanje a Bóh kam je, kiž ju mytuje a žohnuje tu a tam. Teho dla, wy dżěči, lubujče waschich staršchich we tym Knjesu a česčesče jich, so so wam derje pódže na jemi

Něšto sabyl.

Kjany lětny džen popošnju hrajkachu tijo wješeli hólzy na jelenym trawniščezju. Na dobo bu jedyn wschón šhutny a šamžlenny. Wón praji:

„Sa bym něšto sabyl! Sa bym dženša sabyl rašsche paczerje wuspěwacz! Počakajče šhwilczičku na mnje!“

S tymi słowami towaršchow wopuščezi, so na šdaleny blecžku poklatny a swoju rašschu modlitwu wuspěwa; potom so k druhim hólzam wróči a radoštny dale so bu hrajkasche. Tón dušchny hólz bu šdobny muž a wón bu snaty šendželski kapitan Hammond. Šswěru je wón swojemu šwětnemu kralej služil, ale runje tak swojemu njebjeskemu Knjesaj jako hódny wojak Khrystušowy, kotrehož mjeno psched wyškofimi a niškimi wulnacž jemu ženje hašba njeběše.

Brawe wotmolwjenje.

Matij N., runje tajki hódny kaž pobožny lékař, wošebje pilnje a rad w swjatyh pišmje čitasche a so wot swojeje pobožnosče tež psches husečishe wušměšchenje swojich šnatych wottraschicž njeda. Duž juntróč sažo k njemu pscheczeli pschidžže, a N., kotryž mějesche runje swoju bibliju psched so bu, hošča prošesche, wofomil woczaknyč, doniž staw docžital njeběše. Duž mějesche tón pscheczeli swoje šmėchi i nim a škóncžnje pschi šamym hntwmy sawola:

„Sa čyž jenož wjedžecz, schto masch na twojej bibliji? Pschewoštaj tola te njestošmlywe knihi popam a wsmi žebi radšcho Galena.“ (Tón běše wučenny lékař i 2. lěštotetka, kotryž je mnoho dobrych lékařšchich pišow wudał.)

N. so šamolicž njeda, pschetož wón snajesche nje-pscheczestwo šwěta pscheczowo Božemu słowu. Želniwy na drugeho pohlada, jako tón njesečérplivy wospietowasche: „Čžeho dla žebi radšcho Galena njewošmješch?“ a potom hašle šhutnje praji:

„Sa nješšym na mjena Galena šchčženy, ale na mojego Knjesa šesom Khrysta; teho pak a žiwjenje a wěčžnu šbžnosč žemčžny w bibliji namakam. Galenus jenož praji, kaž ma so šemške žiwjenje wobarnowacz, w tym so husto jako čłowjek myli; i tym pak swoju ruku na šwój testament položi — „tu je wěrnosč, tu namakam wěšty pucž k wěčžnemu žiwjenju. Teho dla dokelž žebi i wutrobu žadam junu šbžny byč, dyrbbju pilnje w bibliji čžitacz a Khrystuša w njej pytačž.“

Něšto k rošpominanju.

Čžeho dla duchowny pschišchol njeje.

Duchowny G. šetka juntróč žonu je swojeje wošady, kotruž něšto njedžel wohladał njeběše. Wón ju pscheczelnje postrowi, ale wona so jemu lědy podžakowa. Wón so jeje woprašča, schto pscheczowo njemu ma. Wona wotmolwi: „Sa bym tji njedžele šhora pobyla a Wy mje ani wopytal nješšče.“

„Woprawdže?“ wotmolwi duchowny, „to je mi wutrobnje žel. Běše tak šle, so dyrbjesche po lékařaj pošlacž?“

„Šso wě a wón by kóždy džen pschišchol.“

„Kač wón šhoni, so běščeže Wy šhora?“

„Sa bym po njeho poškala“, běše wotmolwjenje.

„Tak“, praji duchowny, „a hdy byščeže po mnje poškala, bych ja tež pschišchol.“

To njech někotry wošadny prawje wopomni.

„Pomhaj Bóh“ je wot nětka niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschewawarujach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na šchtwórcž lěta płaczi wón 40 np., jenotliwe čžišla so po 4 np. pschedawaju.